

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32

[S.l.], [9. Jahrh.]

Vita vel passio sancte Margarete virginis Xpisti quod est idus iulias

[urn:nbn:de:bsz:31-65346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65346)

species erat tanquam fulgur. et uestimen-
ta eius sicut nix. Cum autem iaceret
s[an]ct[us] symeon in feretro. uolens papa an-
tiochie de barba illius pro benedicti-
one aliquid contingere. cum ad hoc
extenderet manum suam. statim are-
facta est. multaeq[ue] obsecrationes et ora-
tiones fiebant ab uniuerso populo addm[en]-
teo. & sic restituta est manus eius.
Et eleuantes eum feretro corpus beati sy-
meonis. decluxerunt antiochiam.
Omnis autem populus qui erat per circu-
itum regionis illius plangebat. quia ta-
les reliquiae tollebantur ab eis. et quia
ep[iscopu]s antiochie adiuuauit. ut nemo
tangeret corpus illius. Ueniente uero
illo in quantum miliarium ab antiochia
in uico qui uocatur merue. nullus po-
tuit mouere eum. In quo loco. erat an-
tiqua memoria. iuxta uiam. Et erat
ibi uir quidam mutus & surdus p[er] annos
quadraginta. qui subito currens. cecidit
p[ri]us ante feretrum. et statim auditum
recepit. et locutus est. & laudauit d[omi]n[u]m
uoce magna. et exclamans dixit.
Bene uenisti serue d[omi]ni. Tu uenim aduen-
tus me saluasti. atq[ue] sanasti. & si me
ruero uiuere. ego tibi seruiam omni-
diebus uitae meae. Et eleuans se app[re]-
hendensq[ue] unum ex eis qui portabant
feretrum. statim iniecit se de illo loco.
& ita sanus factus est homo ex illa hora.
et omnes gloriam dederunt d[omi]no. Post
quam uero ipse homo redditus est sani-
tati. exiit tota ciuitas. et susceperunt
corpus beati symeonis sup[er] aurum &
argentum. et lapidem pretiosum. cum
psalmis et ymnis. canticis et ramis pal-
marum. cum cereis & lampadib[us]. quo-
rum nescitur numerus. & posuerunt
eum in cassiana ecclesia maiore de qua

preuelationem d[omi]ni. translatum e[st] cor-
pus eius in aliam ecclesiam. quae uocatur
concordiae poenitentia. Et ecce uir au-
ream uirgam in manu tenens. lineis in-
ditus affuit. & tamdiu ibi stetit. quamdiu
cum omni diligentia clausum est sepul-
chrum. et ultra non apparuit in illis lo-
cis. nec aliquando uisus est. In qua eccle-
sia tam magna mirabilia. tantasq[ue] sanitates
ac uirtutes d[omi]ni ad sepulchrum eius digna-
tur operari. ut iam non minora sint.
quam illa. quae prius per illum in uita
sua in columba posuit. pius d[omi]n[u]s osten-
dere dignatus est. Et homo ille qui factus
est sanus. ibi seruauit. usq[ue] in diem mor-
tis suae. Multi autem obtulerunt
thesauros antiochie ep[iscop]o. pro fide poscen-
tes reliquias de corpore beati symeonis.
sed propter iusiurandum. nemini p[er]-
stitit. Ego humilis et peccator anto-
nius. in quo potui. lectionem hanc
breuiter composui. Beatus autem. qui
habet illam scriptam in libro. et legit
in ecclesia. et in domo d[omi]ni. Et cum com-
memorationem eius fecerit. mercedem
a d[omi]no n[ost]ro ihu xpo recipiet. Celebratur
autem dies depositionis s[an]cti ac beatissimi
symeonis. NONAS IANUARII S.
regnante d[omi]no n[ost]ro ihu xpo. cui est ho-
nor & gloria. cu[m] patre & spu s[an]cto. in sa-
ecula saeculor[um]. AMEN. **EXPLICIT VITA S[AN]CTI SYMEONIS.**
INCIPIT VITA ET PASSIO S[AN]CTI MARCARI
ET S[AN]CTI IOUIS.
Post passionem & resurrectionem d[omi]ni n[ost]ri ihu xpi.
et gloriosam ascensionem eius in caelos ad patrem
omnipotem. in illius nomine. multi mar[ty]res pas-
si sunt. et ap[osto]li coronati sunt. et in numerabiles
s[an]ctificati sunt. & in nomine d[omi]ni n[ost]ri ihu xpi saluatoris
uicerunt hunc mundum. et superauerunt tyrannos
carnifices. A huc tamen obtinebat insana homi-
nu[m] diaboli rabies. et idola surda. muta et ceca. man-

hominum facta adorabant. Quae nec illis
 proderant neq; sibi. Ego aut in nomine xpi
 credens. theodimus nomine uocatus. ad de
 doctus profunditate literarum. posui me
 omnes cartas perlegere. neminem inueni
 linguem oporteret credere nisi in nomine dñi
 nri ihu xpi. qui caecos illuminat. surdos audi
 re facit. mortuos suscitatur. martyres coro
 nat. Et omnes in eum credentes saluat. Ego
 aut theodimus baptismum accepi in nomi
 ne patris. & filii et sps sci. Bona haec in
 omni sapientia & scientia dñi posui me
 agnoscere. quomodo pugnauit beatissima
 margareta contra demone tyrannu & ui
 cit. hinc mundum. Ego aut secundum
 meam uirtute dedi p̄cium. et cartas compa
 rari ab eis. Qui in illo tempore scriptores
 erant. Et scripsi omnia qualiter passa
 e beatissima margareta in libris cartaneis.
 quomodo pugnauit contra demonem.
 Omnes aures habentes audite.
 corde intellegite nri uirgines pponite
 uos uelut puella tenere. lectionem le
 gentes. ita laborate. ut mereamini salute.
 et coronam accipiat in requie. semp
 terna cum beata recla. et sca susanna. bea
 tissima aut margareta erat theodosii filia.
 qui erat gentium patriarcha et idola ado
 rabat. Hic unam filiam habebat. de serua
 ta. in qua spe sua ponebat. Illa aut spu sco
 repleta. mox nata de matre sua. data est
 in quandam ciuitate. habentem stadia xv.
 ab antiochia uidentur ut nutretur.
 Cum aut mortua esset mat. beatissimae mar
 garetis. ampliori desiderio tenebat
 a sua nutrice. quia uere formosa erat. &
 xpm inuocabat. & ipsum adorabat. et odio
 sa erat patri suo. Dilecta naq; erat dno ihu xpo.
 Erat aut amoru xv. et delectabat idonoma
 tris suae. et audiant omniu mastix certaminu qua
 multu sanguis iustoru effundebat. illis te p̄rib;

pronomine ihu xpi saluatoris nri. Ista uero
 spu sco repleta. totam se tradidit do qui
 eam saluam fecit. & uirginem eam retulit
 castam. castiorem omnibus. Ipsa pascebat
 oues nutrices suae. cum ceteris puellis coc
 taneis suis. In diebus illis transiebat olibri
 us praefectus de asia. in antiochia ciuitatem.
 Veniebat aut persequi xpianos. deosq;
 suos uanos suadebat adorandos. & ubi
 audiebat ut aliquis xpm adoraret. statim
 eum ferreis nexibus constringebat.
 Et caudit beatam margaretam. pascentem
 oues nutrices suae. Statimque con
 cupiuit eam. et dixit ministris suis. Ite
 festinanter. comprehendite illam.
 & si est libera. accipiam eam mihi uxo
 rem. si autem ancilla est. dabo pretium
 pro ea. et erit mihi concubina. et bene e
 rit ei in domo mea. propt pulchritudine
 eius. Cum aut comprehenderent eam.
 milites qui missi fuerunt. a praefecto cepit
 beatissima margareta. inuocare. xpm ac
 dicere. Misere mihi dñe. misere mi
 hi. ne perdas eum impus animam meam.
 aut eum uis sanguinum uitam meam.
 Fac me letari semper dñe ihu. xpe. et te
 collaudare. ne permittas anima meam
 contaminiari. nec polluatut fides meam.
 inquinetur corpus meum. n̄ immutetur
 scientia mea. non pielatur margareta mea
 in lutum. Non immutetur sensus meus.
 at uirtutudine iniqua. & ab insipientia
 diaboli. sed transmittat mihi angelum
 gubernatorem. ad aperendum sensum.
 et os meum. ad respondendum eum. fi
 ducia. in pio et iniquo praefecto sangui
 nario. Uideo enim me. ut ouem in me
 dio luporum. et ecce facta sum sic passer
 inter aucupes. comprehensa in rete. & si
 cut p̄ser in hamo. Ecce sum e om̄i ben
 sa in rete. uelut capreola. Adhauc me dñe.

2+

+

+

+

+

et sum me non derelinquas me in manibus
 impiorum. Venierunt milites ad prefectum dixe-
 runt ei; Domine potestas tua non potest
 ei esse communi si quia non est seruientis dñi
 nostri sed dñi adorati. & xpm precatur
 quem iudei crucifixerunt; Olibrius uero
 immutauit uultum faciei suae et iussit
 eam uenire ante se et dixit ad eam;
 Ex quo genere es enarra mihi libera es an
 ancilla; Beata margareta respondit;
 Libera sum ego & xpiana; Prefectus dixit;
 Cuius fide regeris uel quomodo nuncupa-
 tur nomen tuum; Respondebat ei; marga-
 reta dicit; Prefectus dixit; quem dñm colis
 uel quem dñm adoras; Margareta respon-
 dit; Ego in uoco dñm omnipotentem et eius
 filium dñm ihm xpm qui meam uirgini-
 tatem usq; in presentem diem inlesam atq;
 inuolata custodiunt; Prefectus dixit;
 Ergo inuocas nomen xpi quem patres mei
 crucifixerunt; Margareta respondit;
 Patres tui xpm crucifixerunt & ideo peri-
 erunt ipse autem per manet in eternum
 et regni eius non erit finis Tunc natus pre-
 fectus iussit beatissimam margaretam in
 carcerem recludi donec inueniret per qua-
 lem ordinationem eius uirginitatem per-
 deret; Intronuit iniquus prefectus in an-
 tiochiam ciuitatem et adorauit deos suos
 surdos et mutos secundum suam fidem;
 Secunda autem die uenit et sedit per tribuna-
 li inimicus et iussit adducere puellam
 et dixit ad eam; Bona puella miserere
 corpori tuae pulchritudinis et tenentatis
 tuae; Magis autem consenti mihi et adora
 deos meos et multam elabo tibi pecuniam
 et bene tibi erit super omnem familia-
 meam; Margareta respondit;
 Cognosce ds qui meam uirginitatem
 consignauit quia me non suadebis
 nec poteris me mouere de uia ueritatis;

quam coepi ambulare; Nam ego illum
 adoro quem terra formidat que timent
 uent et omnis creatura cuius regni in sae-
 cula saeculorum amen; Prefectus dixit;
 Si non adoras deos meos clamabo carnes
 tuam & ossa tua disperdam super igne ardente;
 Nam si obediens mihi et adoraueris deos
 meos corpus tuum erit mihi in amore; Cece-
 ante omnes tibi dico et accipio te mihi
 in coniugium et bene tibi erit sic et mihi;
 Margareta respondit; Ego trado corpus meum
 ut cum iustis uirginibus requiescam; Xps
 pro nobis semetipsum tradidit in mortem
 et ego pro ipso mori non dubitabo quia
 ipse me suo signaculo sibi metipso config-
 nauit; Tunc iussit olibrius suis carnifici-
 bus eam in aeternam suspendi et uirgis sub-
 alibus eam caedere precepit; Beatissi-
 ma margareta aspiciens in caelum dixit;
 In te dñe speravi non confundar in aeternum
 neq; irideant me inimici mei et
 enim qui sustinent te non confundentur
 quia nomen tuum est benedictum in saecula
 saeculorum amen; Et iterum orauit beatis-
 sima margareta et dixit;
 Respice unne et miserere mei dñe et libe-
 ra me de manibus impiorum et de manu
 carnificis; Ne forte percussa formidet
 cor meum; Sed mitte sanitatem in me et
 plagas meas et dolor meus requiescat et euer-
 tat in gaudium et ipsa orante questionari
 cum uirgis corpus teneret et sanguis eius decur-
 rebat tanquam aqua de fonte purissimo;
 Et precor clamabat; Crede margareta crede
 et bene tibi erit super omnes puellas; Nam
 multa sanguinis effusione illic astantes ama-
 rissime flebant et dicebant ei quidam ex ip-
 sis; O margareta uere dolemus de te quia uidemus
 te nudam lamari; O quale decoris perdidisti
 in uirginitate tua; Iste prefectus iratus est et perdat
 te festinat et delere de terra memoria tua

sub

uissit: Certe meū et unūc. Beata margareta respondit.
 Mali consiliari uos om̄s estis et pessimi. Ite uiri ac mu-
 lieres ad opera ur̄a. mihi d̄s adiutor ē. Om̄ali cōsilia-
 ri. Om̄pudici. Quid putatis. si corpus meū tenentū
 exterminat. anima aut̄ mea tū iustis uirginib;
 requiescit. Pista corporum tormenta. animae sal-
 uae inueniuntur. credite uos iudicū meū quia fof̄
 ē in uirtute. Petentes se exaudite. pulsantib; ape-
 rit portas paradysi. Nam ego uos non audio.
 nec adoro deos ur̄os. surdos et mutos. manu ho-
 minum factos. Et iterum dixit ad prefectum.
 Facis opera patris tui satanae. Om̄pudens et au-
 dax. Mihi aut̄ d̄s adiutor ē. Et si me car-
 nem p̄a data est tibi potestas. animam meā
 xp̄s eruet de manibus tuis. O horribilis leuet
 abhominatus adō. confusus a xp̄o. cuius uir-
 tute. constringens. in p̄petuis. poenis. Bene-
 dictus aut̄ d̄s in saecula saeculorū amen.
 Tunc praefectus iratus. iussit eam in aeternū
 suspendi. et cum unguibus durius carnes eius
 dirumpere. Beata aut̄ margareta aspiciens
 in caelum dixit. Circum dederunt me canes
 multi conciliū malignantium obsedit me.
 Tu autem d̄s in adiutorium mihi exurge.
 erue a diabolo animam meam et de manu
 canis uincam meam. Salua me de ore leo-
 nis et a cornibus unicorniorum humilitate
 meam. Conforta me. xpe. et da mihi sp̄m
 uitae. ut penetret oratio mea ad caelum.
 Transmiste mihi columbam de caelo que ue-
 niat mihi in adiutorium. ut immaculata tibi
 obseruem uirginitate meam. et dominicem
 contra aduersarium meum. qui mecum pug-
 nat. Quid illi nocui. ignoro. uincam enim
 defiducia tua. quatenus om̄s uirgines col-
 laudent nomen tuū. benedictū in saecula
 saeculorum amen. Carnifices uero acces-
 serunt. et mactabant corpus eius. Nam
 pius praefectus cum damide faciem suam
 operiebatur. quia sanguinis effusione non po-
 terat aspiciere. Similiter et ceteri facie-

bant. Et dixit praefectus. quide qd non gbe-
 dies mihi margareta. neq; tibi misereres. et
 caro tua mactata est in conspectu meo.
 Consenti mihi et adora deos meos. ne male-
 moraris. Si aut̄ me non audieris. gladi-
 us meus dominabitur carni tuae. et ossa tua
 ego dispergam. et neruos tuos dinumerabo.
 Beata margareta respondit. Om̄ique impu-
 dens et audax. si ego carni meae misereor.
 anima mea in interitum uadit. sicut et tua.
 Sed ideo carnem meam tradidi in tormen-
 tis. ut anima mea coronetur in caelis.
 Tunc iratus obliuissit eam recludi in car-
 cerem. Erat enim hora septima. et duxerunt
 eam et recluserunt in carcere tenebroso.
 Ipsa uero introiens consignauit corpus suū
 signaculo xp̄i. et coepit orare et dicere. D̄s.
 qui iudicio sapientiae cuncta decreuisti.
 quem contremiscunt om̄a secula et in eis ha-
 bitantes. que pauescunt om̄s potestates. despe-
 ratorū spes pat̄ orphanorū. et iudex iudicariū.
 Lumen de lumine. respice in me. que sola et
 unica sum patri. et ipse me dereliquit. ne
 me tu derelinquas d̄ne d̄s meus. aspice in
 me. et misereere mei. Precipe ut uideam in-
 imicum meū qui mecum pugnat. et iudicium
 adferat extra eum. et loquar eū eo facie ad faciem. Qd
 illi nocui ignoro. Tu es iudex uiuorū et mortuorū.
 Tu iudex inter me et illū. et enī in agone t̄stis
 facta sum. Et tibi in plagis meis ingemisecō. Non
 mihi nasci d̄ne. n̄s. neq; inquinēt anima mea.
 nec commisceatur sensus meus. cum ipsis
 idolis. sandis et mutis. Sed in te est spes mea.
 quia tu es benedictus in saecula saeculorum.
 Thetimus aut̄ erat in carcere et nutritrix eius.
 ministrantes ei panem et aquam et aspiciēbant
 per fenestram. et orationem eius scribebant.
 et om̄a que ei eueniebant. eum d̄ timore. as-
 piciebant. Certe subito de angulo carceris sca-
 uit draco horribilis. totū uariū colorū. et de aurati
 capillis et barba eius. aurata uidebat. dante eius ser-

rei oculi eius velut margarite splendebant et
 denariis eius ignis et fumus exiebat. lingua al
 bus anhelabat. sup collu eius erat serpens et
 gladius candens. In manu eius uidebat et fe
 torem faciebat in carere. Creuit se in me
 dio carere et sibilabat fortiter et factu
 e lumen in carere ab igne qui exiebat de
 ore draconis. Sca aut margarita facta e
 ut herba pallida et formido mortis cecidit
 in eam et ofringebant omnia ossa eius. Prop
 ter quod dixit: demonstra mihi qd mecu
 pugnat. Et fixit genua iterum et expan
 dit manu adoratione et dixit: Ds inuisibi
 lis que abyssi et thesauri eius circumseunt.
 Qui firmasti paradysum deficienter et mari
 tempu postuisti. infernu deuastasti diabo
 lum ligasti. qui extorxisti potestate mag
 ni draconis et uirtute eius. Respice in me
 et miserere mei quia sola orphana et tribulata
 sum. Nec permittas hanc fera nocere mihi si
 placeat tibi dne ut inuicem ea et feruore eu.
 Quare eni aduersa me pugnat ignoro. qd
 illi nocui nescio. Absorberet me festinat. et in
 in ortem deducere me querit. Da haec dice
 ret beatam margarita. dno ore aperto posuit os
 suu sup caput beatissime margarite. et lingua
 sua porrex sup calcaneu eu. et suspirans deglu
 tuit ea inuicem suum. Sed facta fecerunt
 signo draco p. r. medium diuisus. et exiit
 ipsa de uero draconis albesca nullum in se
 idolorem habens. Ecce ipsa homi aspexit i
 partem sinistram et uidit alium diabolu
 sedentem in homo niger. habens manus
 ad gemma colligatas. Beata aut margare
 ta uidens orauit dicens. Glorifico nomen
 tuu ds gaudeo et exulto. lapis angularis
 qd est in mortalit rex. columna fidei
 principiu sapientiae. innumerabilium
 angeloy ppetuu fundamentu. Vidi nunc
 sede meo flore. uidi gaudiu anime mee.
 Vidi rufone domone. in tra pstratu. uidi homin

da interfectu. Uidi fetore eius. ame cessare. Uidi
 infernum pstratu. Uidi uermem comestore ocul
 eata. uidi putredine eius recedentem. ame
 uidi uenenum eius terga uertens. uidi rabie
 eius qui escenter uidi enicem mea florente.
 uidi fidem meam germinante. Vidi corpus
 meum odorem suauitatis emanans. uidi ole
 um sem ad me ueniens. expecto colubam ea
 uolare ad me ueniens. Video gaudiu et ex
 ulto et in suauitate consisto. dracone inter
 feci. audacia multi forme conculeau. fidu
 ciam aeternam tenio. Ideo gratias tibi ago
 se rex immortalis. ppetuus imperator.
 refugium omnium peccatoru. gubernator
 & turris fortitudinis. corona martiru. mar
 garita uirginu. uirga aurea. cathedra refec
 tionis. lapis piosus. saluator omnium. ds. be
 nedictus in saecula saeculoru amen. Et dum
 in oratione sua haec diceret. Surgens demon
 accessit et tenuit manu beatissime mar
 gartae et dixit. Sufficit tibi margarita
 qd fecisti. cessa iam de mea persona.
 quia multum te uideo in oratione p scire. re.
 Ego quide nisi fratre meum rufone in simi
 litudine draconis ut absorberet te et tolle
 ret memoria tua. detrimet et obtraheret uirgin
 itate tuam et perderet decore tuu. Tunc
 cum interfecisti. cum signaculo xpi. Et tunc
 per cantu me interficere capis. Peto te
 cessa de mea persona. Tunc sca. ang. marg
 comprehendit demone per capillos. deflexit
 eu in terra et posuit pede suu dextru super
 uicem eius et dicebat. et. Cessa de mea
 uirginitate. quia ego dm adiutore cessa
 hominela. Xpms mihi pector e. cessa
 maligna. uigua seti auctoy. geheme. Ego
 agna xpi. Ego domestica eu su. Ego ancil
 la di ego sponsa xpi. cuius nom e benedictu
 l. n. a. c. l. a. s. e. l. o. g. a. m. Du haec diceret subito lumen refulsit
 in carere et uidebat usque in caelum
 et columba sedebat sup ipsam enicem et dice

bat. Beata es margareta. quae draconem
 occidisti. Beata es margareta. que dentes
 eius comminuisti. Beata es margareta. que
 uirginitatem desiderasti. Tibi est parata co
 rona gloriae. te sciam expectant. portae pa
 radysi. Tunc agens gratias dno beata mar
 gareta. conuersa dixit; Diabole. unde est na
 tura tua. Enarra mihi; Doemon dixit;
 Depcor te sca famula xpi. eleua pedem tu
 um de ceruice mea. ut repausem modicum.
 & enarra tibi omnia opera mea; Sca aut
 puella. subleuauit calcaneum suum de cer
 uice eius. Et statim doemon dixit; Bel hes
 nomen est mihi. postea beel hebub; Ego
 multorum iustorum laborem. in uentre
 meum degluttui; Et ego cum omnib. pu
 gno. et nullus potuit me uincere. Tu aute
 oculum meum ciecisti. uirtutem meam
 confregisti. rufonem occidisti. & ecce nunc
 quia uideo in te xpm manentem. facis
 quod tibi placet; Ante quam xpe in te
 maneret. terra etas et cinis. & totum cor
 pus tuum exterminatum erat. Hunc autem
 ex quo accepisti caelestem pphetiam. aliam
 formam in te uideo. Unde in te aurei pedes
 dinoscuntur. & signum xpi ostenditur.
 per quod in te fructus iustitiae manet. &
 suauitate et gratia plenus ostenditur. can
 didior lacte. & digiti tui signati signaculo
 xpi. Cum ipso signo inesti me. et ipsum ru
 fonem occidisti. per quod et alligasti me;
 Xpe ergo qui ante saecula est. requiescit in te.
 per cuius signaculum. colligasti me; Ego
 sum. qui pugno contra iustos. et incendio re
 nes eorum. & obcaeco oculos eorum. et ob
 scuro sensus eorum. et facio eos obliuisci o
 mnem caelestem sapientiam; Et cum dor
 miunt. uenio super eos. et excito eos a so
 mno. & uado sup domos aliquorum. &
 quos non possum mouere a somno. facio eos
 in somno peccare. et quacumq. sorte uentilo

cos. ut mihi placet. Cum omnibus pugno.
 & omnes conquasso. Sed de illis dico. in
 quibus portionem habeo; Quos frigidus.
 et sine uexillo erues inuenio. et qui
 fidem suam neglegunt. & a scitate ad im
 munditiam redire cupiunt. degluttio.
 Nam qui tibi similes sunt. non mihi adqui
 esunt. sed confusus et uacuis discedo
 ab eis. quem admodum et ate hodie;
 O beata margareta. superatus sum. et quid
 faciam ignoro. Arma mea confusa sunt.
 Nisi inuenis me uinceret. non irasceret.
 Ecce a tenera puella superatus sum. & hoc
 me dolet. quia pater et mater tua obe
 ata margareta. socii mei fuerunt. et mo
 do tu genus eorum. aduersus regnum me
 um surrexisti. O quam mirandum est.
 quia filia tenera superauit patrem &
 matrem. & totam generationem suam.
 et xpm secuta. ligat doemonem. diabo
 lum effugat. et alios occidit. Vere uirtus
 nra nihil ualet. quando a parua puella
 superatus sum; Margareta respondit;
 Narra mihi genus tuum inique. quis te
 genuit. uel quis pcepit te scis operibus
 insidiari; Doemon dixit; Dic mihi
 margareta. unde est uita tua. unde
 sunt membra tua. quae in te mouen
 tur. unde anima tua. unde fides tua.
 uel quomodo. xpe ingressus est in te. dic
 mihi. et ego dicam tibi omnia opera
 mea quae feci. Margareta respondit;
 Non licet mihi tibi haec nuntiare. quia
 nec dignus es audire uocem meam.
 Gratia enim dni sum id quod sum. Doe
 mon dixit. Satanas rex hoster est. qui
 proiectus est de paradiso. In libris
 inuenitur genus nrm. serutare et
 uide. Ego autem non sum ausus loqui
 tibi. Uideo circa te xpm ambulan
 tem. et contremisco. nam uiae nrae

non sunt super terram. sed cum uentis
 ambulamus. Sed peto te agna di. rela-
 xa me modicum. ut unum uerbum lo-
 quar tibi. Dixit iterum diabolus. ecce nun-
 tiau tibi omnia. aduro te per dñm tuū.
 et per iūm xpm filium eius. in quem tu cre-
 dis. ne me plenius de anima cicias. sed
 liga me in manu terrae. ut in diebus
 uitae tuae non pugnem cum iustis.
 neq. aduersus te. Jam et salomon in uita
 sua inclusit nos in uno uase. sed post mor-
 tem eius in ignem mittebamur ex ipso uase.
 et uenerunt homines babiloni. et puta-
 uerunt aurum in ipso inuenire. et fre-
 gerunt ipsum uas. & tunc impleuimus
 orbem terrarum. **M**argareta respondit.
 Doemon inique obmutesce et sile. ex hoc
 iam non audiam uerbum ex ore tuo.
 Et consignauit eam in angulo carceris.
 & dixit. Vade ex me satanas. Et terra
 suscepit eam; Et dixit ei; Facies ratio-
 nem de animabus quas perdidisti.
Altero uero die. iussit praefectus be-
 atam margaretam adducere ante sedem
 suam; Et cum exiret de carcere. consigna-
 uit corpus suum signaculo xpi; Et de cun-
 ctis ciuitatibus conuenerunt. ut uiderent
 quae patebatur beata margareta; Prae-
 fectus dixit. Margareta consenti mihi et
 adora deos meos. Deceet namq. te adorare
 eos. Margareta respondit. et dixit. Te
 deceet pfecte dñm meum adorare. et iūm
 xpm filium eius. & amicum esse ppheta-
 rum. quō dignus non es amicus idolorū
 surdorum. et mutos. Praefectus dixit.
 Expoliare eam. et in aera suspendite. &
 incendite eam cum lampadibus arden-
 tibus. Questionari ita fecerunt. et com-
 burebant corpus eius tenerum. Et ipsa
 orabat dicens; Vre tenes meos dñe et cor
 meum. ut in me non sit iniquitas. Prae-

fectus dixit. Consenti mihi margareta. &
 sacrificia dñs meis; Margareta respondit
 et dixit. Non consentio. nec adoro deos
 surdos et mutos. Non enim potest dia-
 bolus uincere castam puellam. signauit
 enim omnia membra mea xpc. et con-
 signauit me corona gloriae suae;
Tunc iussit pfectus afferri tinam magna:
 plenam aqua. & precepit ligari pedes
 et manus beatæ margaretæ. et ibi eam
 mortificari. Questionari ita fecerunt.
 sicut erant docti. Beata uirgo marga-
 reta. aspiciens in caelum. dixit; Dñe
 qui regnas in aeternum. dirumpe uincu-
 la mea. & tibi sacrificabo hostiam lau-
 dis; Fac mihi hanc aquam suauitatis. si
 et mihi seificatio haec aqua. et illumi-
 natio salutis. fiat mihi aqua ista. fons
 baptismatis in deficiens; Indue me ga-
 lea salutis. ueniat super me scā tua
 columba spu scō plena. et benedicat
 in nomine scō tuo aquam istam. Expel-
 le a me ueterem hominem. et indue
 nouum. qui me renouet. ut abluat
 me aqua ista. in uitam aeternam.
Clarifica sensum meum. et pice a me pecca-
 ta mea. salua me in tua glā. bapti ha me
 in nomine patris. et filii. et sps scī. quia ipse
 ē benedictus dñs in secla seclorum. amen.
Et ecce terre motus factus ē in ipsa hora.
 & columba uenit de celo. habens in ore
 suo coronam auream. et sedit. sup beatam
 margaretam. Tunc solutae sunt manus
 eius et pedes. et exiuit de aqua collaudans
 dñm. & benedicens israhel. et dixit.
Dñs regnauit. decorē induit. induit dñs
 fortitudinem. et percinxit me; illumina-
 sti me. honorificasti me dñe. glorificasti
 me xpc. defendisti me dñe. & miseratus
 es uiciae ancillae tuae. qui es benedictus
 in saecula saeculorum. amen

Et facta est uox columbae dicens: Veni margareta in regnum caelorum. Beata es. quae coronam uitae accepisti. beata es. quae uirginitate obseruasti. In ipsa hora crediderunt in dno. uiri quinq. milia. exceptis mulieribus et puellis. Tunc inimicus olibrus dedit eis sententiam. et iussit questionario decollare eos qui crediderunt. Et decollati sunt inde capoli. et in armenia ciuitate. Et post puillum. iussit beatam margaretam gladio interiri. Statimq. questionariu comprehendit eam. et deduxerunt foras ciuitatem. Et dixit ad eam malchus questionarius. Extende cruceam tuam. et suscipe gladium meum. & mei miserere. quia iudeo curate xpm cum angelis suis stantem. Scia margareta respondit & dixit. Peto te frater. ut si uides xpm. pareas mihi dum orationem faciam. & commendem spm meum in locu refrigerii. Quae questionarius dixit. Peto quantum uis. Tunc beata margareta cepit orare et dicere. Ds qui palmo mensurasti caelum. et pugillo mensus es terram. qui mari limites posuisti. exaudi deprecationem meam. et si quis legerit librum gesti mei. aut audierit passionem meam legendo. ex illa hora deleantur peccata eius. Et quisquis inuentus fuerit in iudicio terribili. et memor fuerit nominis mei. libera eum de tormento. Adhuc peto dñe. qui legerit passionem meam. aut tulerit in manus sua. uel qui audierit eam legendo. ex illa hora non imputetur peccatum illius. quia caro & sanguis sumus. et semp peccamus. et nunquam cessamus. Adhuc peto dñe. qui basilicam in nomine meo fecerit. et scripserit passionem meam. uel qui de suo labore comparauerit codicem passionis meae. reple illum dñe spu sco tuo. et spu ueritatis. In domo illius non nascatur infans claudus. caecus nec sordidus. neq. mu-

tus. a spiritu maligno non temptetur. & quod petierit de peccato suo. indulget ei dñe. Tunc facta sunt tonitrua. et columba uenit cum cruce. et loquebatur cum illa. Et omnes qui ibidem stabant. ceciderunt in faciem suam super terram. Et beata margareta ipsa cecidit ante uirtutem dñi in terram. & columba tetigit eam. et dixit. Beata es tu inter mulieres margareta. quae oleum scm quesisti. Beata es margareta. quae in orationibus tuis. omnes memorasti. Per memetipsum uero. et per gloriam angelorum meorum. quia quicquid petisti. exaudiat sunt orationes tuae. & quod non es commemorata. hoc tibi datum est. Beata es tu. quae in poenis tuis memorasti omnes peccatores. Et ubi fuerint reliquiae tuae. aut codex passionis tuae. & uenerit peccator orans cum lacrimis. et posuerit os suum super memoriam tuam. ex illa hora. dimittuntur peccata eius. Et ubi codex martyrii tui fuerit. spiritus nequam ibi non ingredietur. sed caritas. & sps ueritatis. in loco illo lactabitur. Et quicumq. in oratione sua te inuocauerit. remissionem peccatorum inueniet. Et beata es tu. et locus ubi requiescis. beata es tu. & omnis qui crediderit pro te. Ueni celerius. in locum tibi pparatum. ego tecum sum. & aperiam tibi regiam regni caelorum. Tunc beata margareta respiciens in circuitu. dixit. Patres et matres. fratres et sorores. omnes uos adiuro pro nomine magni regis saeculorum. memoriam meam facite. nomen meum nominate. commendate me. Et si ego peccatrix sum. at tamen obsecro pro uobis nomen dñi in xpi. ut donet uobis remissionem peccatorum. & faciat uos heredes in regno gloriae suae. et ille

munet uos claritate sua ; Do enim gratias
 ago regi omnium saeculorum . qui digna
 me fecit in sortem iustorum intrare
 ymnium dico do . laudo et glorifico in
 xpm . quia ds benedictus est in saecula
 saeculorum amen ; Et post orationem .
 crexit se . et dixit ; frater . tolle nunc gla
 dium tuum . et percute me . ecce iam
 ueni mundum ; Spiculator dixit ; Igo
 hoc non facio . neq . interficio scam uir
 ginem di ; ds autem tibi locutus est .
 propterea te non possum interficere .
 Beata margareta respondit et dixit ;
 Si hoc non feceris . non habebis partem
 mecum in paradiso di ; Et ille stravit se
 ante pedes eius . et dixit ; Rogo te famu
 la xpi . ut ores p me ; Tunc beata mar
 garetta orabat dicens ; Dne . ne statuas illi
 hoc peccatum ; Tunc quaestionarius
 cum timore & tremore . attulit gladium
 suum . et uno ictu amputauit caput
 eius . Ipse uero cum gladio in quo percu
 tiebat beatam uirginem . semetipsum
 perfodiens . cecidit ad dexteram partem
 beatae margaretae ; Tunc uenerunt
 angeli . & sedentes sup corpus beatae
 margaretae . benedixerunt ei . It ueni
 ebant daemones . & torquebantur . &
 uocibus clamabant . Unus dicit . ds
 magnus beatae margaretae ; Et audien
 tes haec homines infirmi . caeci & claudi
 surdi et muti . debiles et impotentes .
 tangebant corpus beatissimae marga
 retae . et salui fiebant omnes ; Tunc de
 scendentes angeli cum uirtutibus . et
 tollentes animam beatissimae marga
 retae in gremio suo . ascenderunt sup
 nubem . clamantes et dicentes ; Non est
 similis tibi . in diis dne . & non est secundu
 e . petra tua ; Sed . sed . ds . ds . ds . sabaoth . plu
 ni sunt caeli . & terra . gl . tua . osanna

in excelsis . benedictus qui uenit in nomine dni .
 rex israhel ; Et uenientes daemones ad reli
 quas beatae margaretae . torquebantur ;
 infirmi uenientes . sanabantur a languo
 ribus suis . et crediderunt in xpm ; Ego enim
 theotimus . tuli reliquias beatae margare
 tae . & reposui eas in sermo . quod feci de la
 pide . cum odore suauitatis . & posui eas
 in antiochna ciuitate . in domo sinelethae
 matronae . Ego enim etiam . qui ministra
 ueram ei in carcere . panem et aquam .
 Igo consideravi omne certamen eius . quod
 habuit contra impios bellatores ; Et omnes
 orationes eius scripsi in libris cartaceis .
 cum multa astutia . & transmissi uni
 cuiq . xpiano . omnem ueritatem ;
 Impleuit ergo beata margareta certamen
 suum in pace . mense iulio . die . xv .
 Omnes audite . corde compungimini . sen
 sum apponite . dm adorare . in unitate
 & trinitate . beatissimae margaretae .
 memoriam facite . ut in sua nos p .
 memoretur . ante dm nrm ihu
 xpm . cui est honor & gloria . in saecu
 la saeculorum . amen

EXPLICIT VITA UEL PASSIO
 SENE MARGARETAE VIRGI
 NIS XPI

INCIPIT VITA SANCTI GREGORII EPISCOPI LINGONICE CIVITATIS

QUOD EST VIII IDUS IANUARE

Egregiae scitatis uiri quos palma pfecte beatitudinis aeternis editos euixit ad caelos. Huius sunt quos aut non fictae caritatis uinculum ligat elemosinarum fructus dicit. Aut flores castitatis adornat. Aut in uirtu agnitione certa coronat. In quibus ad inchoandum pfecti iustitiae illud fuit studium. ut in primis corpus sine macula praepieratum habebit aculum spu scio pberent. & sic ad reliquas uirtutum excelsa contenderent. Atque ipsi sibi persecutores facti dum in se sua pmebent uirtute tamquam in certis probati pacto curru agnitionis legitimi triumpharent. quod nullus in diu opere ualebat efficere. nisi diuini ad uirtuti protegitus uel parma uel galea. & quod egerit non sui. sed ad diuini gloriae deputet. luxta illud apostoli quigloriat in dno glori &. In hoc enim beatus gregorius omne gloriam quide excelsa senatoru ordinis potentia. ad illam se humilitatem subdidit. & omnibus saeculi curis abiectis soli sedo dicaret opere quem in pectore tenebat. **I**gitur gregorius ex senatoribus primi beneliteris institutus augustitanensis ciuitatis comitatum. ubi quid. In comitatu autem positiu regionem illicem p quadraginta annis iustitiam comitante correx. Et tam seuerus atq; districtus fuit. In male factoribus ut uix ei ullus rictorum possit euadere. Coniugem de genere senatorio habens armentariam nomine quam ad propagandam generationem tantum dicit cognouisse. de qua & filios dno largiente suscepit. Alium uero mulierem ut luemilis ad solet foruor inardescere n contigit. Post mortem autem uxoris ad

dni conuertitur. & electus a populo lingonicae urbis ordinat episcopus. Cum magna fuit abstinentiae sine lactantia putaretur occulte subtriticos panes alios tenues ex oratio subponebant frangens triticum aliter erogabat. Ipse quoque clamor deum nemine intellegente praesumentis. Similiter de uino faciens eum aqua & pincerna porrigeret ad simulandum aquam desuper effudit iubebat. Tale uirtum elegens quid caritate aquam obtegeret. lam fr ieiunio elemosinis orationibus atq; uigiliis tam efficacemq; deuotus erat. ut in medio mundipositus. nauis fieret heremita. Nam cum diuionensem castrum comoraret assidue & domus eius baptisterio adhereret in quo multorum scorum reliquiae tenebant. nocte destratu suo. nullo sentiente consurgens. ad orationem do tantum teste pergebat. ostio diuinitus reserato. Attente do tantu psallebat in baptisterio. Sed cum hoc multo temporis spatio ageret. Tandem ab uno diacono recognitacq; manifestatae. Idem cum cognouisset haec agit alongene cum uir beatus sentire possit prosequeretur. & quid ageret spectabat. Aiebat enim diaconus quod ueniens scid ad ostium baptisterii pulsans manu propria post eum nemine currente aperiebatur. Illo quoque ingreduente diuinitus silentium erat post eius silentium tamquam multarum uocum primum horax et fere amplius spatium audiebatur. Credo quod magnorum scorum in eodem loco haberent reliquiae ipsi se beato uiro reuerentes psallentium do in commune recedebant. Nam impleto cursu reuertentes ad lectulum. Ita se caute supstratum deponeret ut prorsus nemo sentiret. Obseruatores uero ostium baptisterii obseruatum inuenientes clauis suae solite aperiebant. Commotusq; signo scid sicut reliqui nouus ad officium dominicum consurgebat. Nam cum enet qu